

En discurs cun cusseglier naziunal Josias Gasser

CUN CUSSEGLIER NAZIUNAL JOSIAS GASSER
HA DISCURRI MARTIN CABALZAR

■ **Dapi 2011 represchenta il verd-liberal Josias Gasser (63) il Grischun en il cussegl naziunal. L'interprender Josias Gasser è stà confundatur da la Partida verd-liberala dal Grischun ed ha appartegnì da 2009 fin 2011 al parlament communal da la citad da Cuira. Gasser è nubil.**

Pertge duai il pievel grischun reeleger Vos per ina ulteriura perioda d'uffizi en il parlament federal?

Josias Gasser: Perquai che jau defend a Berna il Grischun verd-liberal. Dapi blers onns lavurei jau sco interprender cun success per cuntanscher in equiliber tranter economia ed ecologia.

Nua mettai Vos las prioritads per Vossa lavur futura a Berna?

Per mai èn la protecziun dal clima, la vieuta d'energia e l'economia verda ils temas centrals per ils quals jau vi m'engaschar a Berna.

Quals èn stads Voss Highlights persunals en la perioda d'uffizi scadenta?

La delibrasiun da la strategia d'energia en il cussegl naziunal, il cumpromiss legislativ pertugant l'iniziativa da las segundas abitaziuns che relativescha in tagl radical, tractaziun da la revisiun da la lescha davart la protecziun da l'ambient da 1982 sco cuntrapposta tar l'iniziativa «economia verda», la delibrasiun dil concept da construcziun e finanziaziun da l'infrastructura da viafier.

Qualas èn stadas Vossas pli grondas tarradas e dischillusiuns?

Energia stagl taglia da plivalur ed il na dal cussegl dals chantuns a mia moziun «Concretisaziun dals principis da la politica da l'exteriur da la Svizra», la quala jau hai dumagnà tras cun grond engaschament en il cussegl naziunal.

Quals èn ils trais problems ils pli impurtants che noss pajais ha da schliar?

Allertezza e preparaziun per la problematica dals fugitivs che daventa actualmain adina pli virulenta; realisaziun da la vieuta d'energia (nus avain mo ina suletta terra), sco er ina sanaziun da la AVS a lunga vista e la garanzia d'ina repartiziun equilibrada d'entradas e da facultad per uschia pudair segirar la pasch sociala sco part dal success da la Svizra.

Co e nua duai la Svizra sa posiziunar en l'avegnir en la dumonda da l'Europa?

L'adesiun a l'Europa è actualmain nagin tema. I sa tracta da perseguir vinavant la via dals contracts bilaterals. L'isolaziun fiss tissi per nosa economia e per nosa tradiziun sco pajais da quatter linguas.

Cura duai l'ultima ovra atomara vegnir sclausa da la rait e co duai il manco d'energia resultant vegnir cumpensà cun mantegnair vinavant la cumpetitivitad da la forza idraulica?

Sin il pli tard 2035 uschè lunsch ch'ils standards da segirezza vertents pon vegnir garantids. Ina largia da provediment na stuain nus betg temair sche nus promovin consequentmain e senza grondas discussiuns las energias regenerablas sco sulegl, vent, laina ed aua. Cun augmentar l'efficienza e la cumplettaziun cun purtaders d'energia regenerabla pudain nus segirar l'atgna produziun per ils proxims 20 onns.

Co duain ils interess da l'economia da construcziun e la protecziun da la natura vegnir equilibrads en connex cun l'iniziativa d'abitaziuns secundaras?

Cun il cumpromiss cuntanschì en il parlament vegnan resguardads tant ils interess da l'economia da bajegiar sco da la protecziun da la cuntrada. Sche nus sanain energeticamain ils vigls edifizis en il Grischun profitan tant l'economia da bajegiar sco l'ambient.

Duai e sto in segund tunnel stradal tras il Gottard vegnir realisà?

Na. In segund tunnel stradal tras il Gottard fiss in'ortgadad, perquai che l'iniziativa da las Alps scumonda in augment da las capacitads dal traffic sin via. Il transport da rauba tutga sin la viafier e cun l'avertura dal tunnel da basa da la Neat stattan er a disposiziun las capacitads necessarias.

Co giuditgai Vos la problematica actuala dals fugitivs e nua vesais Vos soluziuns pussaivlas?

Il «caos d'asil» peroraus da la Partida populara svizra (pps) n'è betg daventa realitad. La Svizra duai s'obligar a sia tradiziun umanitara e po per quest motiv recepir fugitivs, cunzunt era per sa mussar solidarica cun l'Uniun europeica.

Essas Vos pront d'unfrir ils contracts bilaterals per realisar l'iniziativa cunter l'immigraziun da massa che è vegnida acceptada dal pievel?

Sco gia menziunà quintel jau cun la raschunaivladad da pievel e politica da betg periclarar ils contracts bilaterals ed uschia era metter en privel millis da posts da lavur.

Sto la vegliadetgna da pensiun per um e dunna vegnir auzada sin 67 onns per pudair segirar la AVS a lunga vista u preferis Vos autras mesiras?

Cun la vegliadetgna da pensiun eguala da 65 onns per um e dunna han ins chattà ina buna soluziun.

Co po il turissem grischun surmuntar la crisa actuala? Dovri ulterius mesiras statalas?

Ultra da la purificaziun da las structures na sto betg mo vegnir reflectà da nov. Il turissem sto chattar novas soluziuns per daventar cumpetitiv sin plaun internaziunal. Il stadi duai sa maschadar uschè pauc sco pussaivel en quest process.

Co duai la politica agrara da l'avegnir vesair ora per che la colonisaziun decentrala da noss pajais e da las regiuns muntagnardas saja era segirada en l'avegnir?

La Svizra sa presta la pli chara agricultura dal mund. Quai na sa betg cuntinuar uschia. En il Grischun è la cumpart da l'agricultura da bio uschè auta sco nagliur. Cun la vendita directa pon ils purs re-

calgar gia oz pretschs da martgà per lur products.

La Svizra ha il meglier sistem da sanadad da l'entir muund, ils custs explodeschan dentant. Vesais Vos qua la necessitad d'agir?

La Svizra po anc sa prestar il meglier sistem da sanadad da l'entir mund. Las pussaivladads da pudair intervenir en quest sistem complex cun mesiras da spargn èn fitg difficilas e pretendan sco premissa ina voluntad politica.

Co vulais Vos defender ils interess da las regiuns muntagnardas envers las novas pretensiuns dals centers urbans (gulivaziun da finanzas, infracturas da traffic etc.)?

Igl è impurtant da defender a Berna ils interess da las regiuns muntagnardas. Ins na dastga dentant betg surveisar che er ils chantuns che pajan contribuziuns considerablas en il fond da gulivaziun han dentant era lur interess e lur problems. Perquai èsi impurtant da pasar giu ils differents interess per betg metter en privel la gulivaziun da finanzas.

La confederaziun ha in'incumbensa costituziunala da sustegnair e promover la lingua e cultura rumantscha ch'è betg mo periclitada, mabain smanatschada en sia existenza. Fa ella quai a moda sufficienta?

Gea, absolut

Co decidis Vos sche Vos avais tar las proximas elecziuns dal cussegl federal l'opziun da reeleger cussegliera federala Eveline Widmer-Schlumpf (pbd) u da dar la vusch ad in ev. nov candidat Heinz Brand (pps)?

Eveline Widmer-Schlumpf ha fatg en in temp ordvart difficil in bun job. Ella ha prendi decisiuns – en interess da la Svizra – decisiuns nunpopularas ed er exequi quellas. Ella merita da vegnir reelegida.

Co vesa la cumposiziun ideala da la delegaziun grischuna en il parlament federal ora per ils proxims quatter onns?

Trais sutgas burgaisas e mintgamai ina sutga per ils verd-liberals e per ils socialdemocrats.

Tge aspectativas avais Vos persunalmain e Vossa partida en vista a las elecziuns naziunalas dals 18 d'october?

Che nus verd-liberals dal Grischun possian mantegnair noss mandat a Berna.

Curt e bun

Num: Josias Gasser
Domizil: Cuira
Partida: verd-liberal

Hobis: politica, far fain si cuolm
Fermezzas: ideas
Flaivlezzas: memia bleras ideas
Idol politic: John F. Kennedy
Mia patria: Haldenstein
Siemi nunacumpli: mund paschaivel

Olimpiada en Grischun: gea, cun ina chara da persistenza, innovaziun e legar

Uvestg Vitus Huonder: nunchapibel

Magdalena Martullo Blocher: n'elegel jau betg.

